

Številka: 007-105/2013/

Datum: 19.12.2013

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane – mnenje Informacijskega pooblaščenca

ZVEZA: Vaše zaprosilo in gradivo z dne 17.12.2013

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04, 113/05, 51/07 in 67/07, v nadaljevanju ZVOP-1) daje predhodna mnenja ministrstvom, državnemu zboru, organom samoupravnih lokalnih skupnosti, drugim državnim organom ter nosilcem javnih pooblastil o usklajenosti določb predlogov zakonov ter ostalih predpisov z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo osebne podatke. S spodnjim mnenjem se odzivamo na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane (v nadaljevanju: predlog novele ZSŠP).

Naj uvodoma poudarimo, da Pooblaščenec že vrsto let (tako z vidika dostopa do informacij javnega značaja kot z vidika varstva osebnih podatkov) opozarja na dejstvo, da je izvajalec subvencionirane študentske prehrane nosilec javnega pooblastila – da torej odloča o pravicah in obveznostih upravičencev do subvencionirane študentske prehrane. Takšno jasno opredelitev še vedno pogrešamo v noveli ZSŠP, saj se namesto terminologije, ki je ustaljena v upravnih postopkih, uporabljajo izrazi, ki lahko vzbujajo dvom v vlogo in pristojnosti izvajalca subvencionirane študentske prehrane.

K 1. členu predloga novele ZSŠP

Člen med drugim določa, da »*ob vpisu v sistem subvencionirane študentske prehrane izvajalec preveri podatek o statusu študenta v Centralni evidenci udeležencev vzgoje in izobraževanja (CEUVIZ) oziroma Evidenčnem in analitskem informacijskem sistemu visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ)*«.

Pooblaščenec poudarja, da je »*vpis v sistem subvencionirane študentske prehrane*« lahko le posledica (upravne) odločitve izvajalca, da študentu pripada pravica do subvencionirane študentske prehrane. Ta odločitev je sprejeta, ko izvajalec ugotovi, da prosilec izpolnjuje pogoje za priznanje pravice. Izvajalec to stori s pridobitvijo podatkov o statusu študenta prosilca in statusu prosilca v obveznem zdravstvenem zavarovanju. V primeru upravičencev s posebnimi potrebami, otrok padlih v vojni za Slovenijo 1991 in upravičencev – staršev pa, ko ugotovi, da izpolnjujejo pogoje za priznanje pravice v povečanem obsegu.

Pooblaščenec ob tej priložnosti opozarja na pomen razlikovanja med zbirkami podatkov in informacijskimi rešitvami, ki podpirajo obdelavo osebnih podatkov v teh zbirkah. »*Sistem subvencionirane študentske prehrane*« ni zbirka osebnih podatkov, saj je ta v naslednjem (2.) členu predloga novele ZSŠP pravno pravilno opredeljena kot evidenca upravičencev do subvencionirane študentske prehrane. Podatke o statusu študenta pa izvajalec lahko pridobi v evidenci študentov in diplomantov in ne v *Evidenčnem in analitskem informacijskem*

sistemu visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki po 81.c členu ZVis označuje tehnično podporo več zbirkam osebnih in drugih podatkov.

Predlagamo torej, da določilo 1. člena popravite, tako da bo v zgoraj označenem spornem delu glasilo:

»Izvajalec vpiše študenta v evidenco upravičencev do subvencionirane študentske prehrane, ko ugotovi izpolnjevanje pogojev za priznanje pravice. Podatek o statusu študenta izvajalec pridobi iz evidence študentov in diplomantov, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, podatek o tem, da študent ni v delovnem razmerju, ne opravlja gospodarske, poklicne ali kmetijske dejavnosti oziroma poslovodne funkcije kot edini ali glavni poklic in ne prejema pokojnine, pa iz evidence o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega, ki jo vodi nosilec obveznega zdravstvenega zavarovanja.«

K 2. členu predloga novele ZSŠP

Člen vzpostavlja evidenco upravičencev do subvencionirane študentske prehrane in določa podatke, ki se vodijo v njej za namen izvajanja subvencionirane študentske prehrane. Pooblaščenec opozarja, da člen ne določa vrste osebnih podatkov, ki se hranijo v evidenci v primeru zadnjih treh alinej prvega odstavka;

- upravičencev s posebnimi potrebami zaradi težke oziroma težje funkcionalne prizadetosti,
- upravičencev – otroke padlih v vojni za Slovenijo 1991 in
- upravičencev - staršev.

Pooblaščenec predlaga, da se člen v tem delu dopolni, tako da bo določal vrste osebnih podatkov, ki se bodo obdelovali v evidenci o posebnih kategorijah upravičencev.

Po novem petem odstavku izvajalec za namen ugotavljanja upravičenosti do subvencionirane študentske prehrane poveže evidenco upravičencev do subvencionirane študentske prehrane:

- s Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja (CEUVIZ) in Evidenčnim in analitskim informacijskim sistemom visokega šolstva v Republiki Sloveniji (eVŠ), ki ju vodi ministrstvo, pristojno za višje strokovno in visoko šolstvo, tako da na podlagi podatka o EMŠO upravičenca pridobi podatek o statusu študenta in o osebnem imenu upravičenca.
- z evidenco o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jo vodi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, tako da na podlagi podatka o EMŠO upravičenca pridobi podatek o tem ali je upravičenec v delovnem razmerju ali opravlja gospodarsko, poklicno ali kmetijsko dejavnost oziroma poslovodno funkcijo kot edini ali glavni poklic po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju oziroma če je prejemnik pokojnine, razen družinske pokojnine.

Pooblaščenec poudarja, da takšna povezava ni potrebna, primerno pa je na enostaven način urediti posredovanje osebnih podatkov za namen odločanja o priznanju pravice – npr. s t.i. paketnimi poizvedbami. Naknadno pridobivanje podatkov se ne zdi potrebno, saj zakon ne vsebuje določb o načinu prenehanja upravičenosti do subvencionirane študentske prehrane med študijskim letom. Zakon se sicer v nobenem delu glede postopka odločanja o upravičenosti ne sklicuje na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, bi pa po mnenju Pooblaščenca njegove določbe lahko uporabili upoštevaje 1. člen Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99 in nadaljnji). Ali je imel predlagatelj v mislih t.i. obnove postopkov zaradi spremenjenih okoliščin (npr. izgube statusa študenta, zaposlitve...) med študijskim letom in samega teksta predloga ni mogoče razbrati. Tudi, če je imel predlagatelj v mislih dolžnost izvajalca, da npr. mesečno preverja upravičenost do subvencionirane študentske prehrane (kar bi sicer kot dolžnost izvajalca moral opredeliti v zakonu), povezava zbirk ni potrebna, saj je posredovanje osebnih podatkov, ki so potrebni za ugotovitev oziroma preverjanje upravičenosti, povsem zadostno. V tej zvezi je nerazumljiv tudi predlog 4. člena – prehodne

in končne določbe, po katerem v času do vzpostavitve povezave med zbirkami izvajalec kot dokazilo sprejme uradni dokument s podatki o statusu študenta, ki ga izda višja strokovna šola oziroma visokošolski zavod ter ga naknadno preveri v CEUVIZ oziroma eVŠ. V upravnem postopku je treba uporabiti ustrezno terminologijo. Ko je enkrat odločitev o upravičenosti do subvencionirane študentske prehrane sprejeta, je treba za njeno spremembo uporabiti ustrezne upravne institute – »preverjanje podatkov« ni med njimi. Predlagatelj naj torej opredeli postopek ugotavljanja upravičenosti, vsaj z opredelitvijo periodičnosti odločanja ipd.

Predlagamo torej, da se nameravani peti odstavek izpusti.

Predlagani novi šesti odstavek določa, da Ministrstvo in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije na podlagi predpisov, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, *ugotovita* zavarovalne podlage, ki v skladu s prvim odstavkom 6. člena tega zakona *določajo* upravičenost do subvencionirane študentske prehrane. Pooblaščenec ponovno poudarja, da upravičenost do subvencionirane študentske prehrane ugotavlja izvajalec. Določba naj se zato preoblikuje, tako da glasi:

»Ministrstvo in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije na podlagi predpisov, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, določita zavarovalne podlage, ki izkazujejo, da je študent v delovnem razmerju, opravlja gospodarsko, poklicno, kmetijsko dejavnost oziroma poslovodno funkcijo kot edini ali glavni poklic ali je prejemnik pokojnine (razen družinske pokojnine), kar predstavlja oviro za pridobitev pravice do subvencionirane študentske prehrane po prvem odstavku 6. člena tega zakona.«

Lep pozdrav,

Informacijski pooblaščenec
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka